

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) 2012. május 16-án tartotta közgyűlését az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) hatodik emeleti előadótermében.

Elsőként meghívott előadónk, *Lovas Lajos*, a MaNDA főigazgatója tartotta meg előadását, aki beszámolt a szervezet tevékenységéről. A MaNDA-TV weboldala segítségével bemutatta a szervezet munkáját, és beszélt terveikről is, melyek között szerepel: oktatási csomagok összeállítása a NAT részére; kulturális GPS kialakítása, amelyben tízmillió helyszínt szeretnének rögzíteni, és telefonos alkalmazásra is alkalmas lesz. A központi honlap azonban nem válthatja ki a személyes találkozást, a közösségi tereket, és ebben számítanak a könyvtárakra mint az értékek őrzőire.

Előadása után *Ramháb Mária* elmondta, hogy a könyvtáros szakmát számos kérdés foglalkoztatja a MaNDA működésével kapcsolatban: az elektronikus dokumentumok köteles példányát az

OSZK vagy a MaNDA kezeli-e; az ODR-hez való viszony – egy központi elektronikus szolgáltatás lesz-e; ma több tízmillió nyomtatott dokumentum kölcsönzése zajlik – erre megoldást nyújt-e a MaNDA rendszere.

A MaNDA egyben könyvtár is, ezért részletesebb egyeztetésre és az OSZK-val mint stratégiai partnerrel való együttműködésre van szükség a megfelelő működéshez.

Ezután *Ramháb Mária* levezető elnök köszöntötte a megjelenteket, ismertette a közgyűlés napirendi pontjait:

Lovas Lajos előadása (elhangzott)

A 2011. évi elnöki beszámoló

A 2011. évi pénzügyi beszámoló

A felügyelőbizottság beszámolója

a 2011. évről

„A Könyvtárügyért” díj átadása

Miután a napirendi pontokat a résztvevők egyhangúlag elfogadták, *Ramháb Mária* felkérte *Fodor Pétert*, az IKSZ elnökét, hogy tartsa meg elnöki beszámolóját.

Rendkívül viharos és ellentmondásos időszak volt 2011 is – kezdte a beszámolót Fodor Péter.

Az IKSZ szervezeti kérdéseiről elmondta, hogy 2011-ben megtörtént a tisztújítás, újraválasztották Fodor Pétert, az IKSZ elnökét. Két új tag került az elnökségbe: Ramháb Mária és *Virágos Márta* lett a két alelnök, *Fonyó Istvánné*, *Gyurics Zoltánné*, *Horváth Varga Margit* és *Mender Tiborné* az elnökségi tagok. A felügyelőbizottság is megújult, elnöke *Knorné Csányi Zsuzsanna* lett, helyettese *Pádár Lászlóné*, tagjai pedig *Benczekovics Beatrix*, *Horváth József* és *Koglerné Hernádi Ágnes*. A tagozatok megújítása részben sikerült, 17 helyett 11 tagozat működött az IKSZ keretein belül. Elnökségi ülésen további megbeszéléseket kell folytatnunk a tagozatok munkájának valódi megújításáról.

Az IKSZ szakmai érdekvédelmi tevékenységéről szólva kiemelte, hogy írásbeli javaslatainkkal segítettük a törvényhozás munkáját az új önkormányzati és a felsőoktatási törvény esetében. Esetenként részt vettünk az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának ülésein. Komoly problémát jelent a megyei könyvtárak helyzete. Az új, átmeneti rendszerben az érintett könyvtárak nagy részének helyzete máig sem tisztázott. 2011-ben három könyvtár maradt a megyei rendszerben: Eger, Nyíregyháza és Szeged intézménye, a többire az átmeneti állapot a jellemző. A megyei könyvtárak fenntartásához külön állami forrásra van szükség.

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) kollégiumainak megújításában a Magyar Könyvtárosok Egyesületével (MKE) közösen vettünk részt. A megújult kollégiu-

mok közül a Közgyűjteményi, a Könyvkiadási és a Szépirodalmi Kollégiumban képviselik szakmánkat, Ramháb Mária pedig az NKA Bizottságának tagjaként tevékenykedhet.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium (azóta Emberi Erőforrások Minisztériuma) számos esetben kikérte az IKSZ véleményét a könyvtárügyet érintő kérdésekben.

Az IKSZ és az MKE közös elnökségi ülésen tárgyalta meg az együttműködés szükségességét és lehetőségeit, mivel még hatékonyabbá kell tenni szakmai érdekképviselőnként. 2012-ben könyvtárügyi konferenciát szervezünk szakmánk érdekvédelmes érdekében.

2011-ben sikeresen pályáztunk programokra az NKA-nál, és a Nemzeti Civil Alaptól (NCA) is nyertünk támogatást az IKSZ működésére. E pályázatoknak köszönhetően sikeresen lebonyolítottuk hagyományos országos programjainkat – az Internet Fiesta rendezvényeit márciusban, a Kárpát-medencei könyvtárosok csongrádi konferenciáját május végén és az országos könyvtári hét (összefogás) programsorozatát októberben.

Racionális gazdálkodásunknak köszönhetően jelentős tartalékokkal rendelkezünk, így munkánkat továbbra is hasonló színvonalon folytathatjuk.

Fodor Péter köszönetet mondott minden kollégának, és arra kért mindenkit, hogy szakmai hozzáértéssel folytassák munkájukat.

A beszámoló után több hozzászólás következett. Elsőként Ramháb Mária beszélt arról, hogy nagyon sok változás volt és várható a könyvtárügyben. Néhány dologban szemléletváltásra van szükség, másrészt javítani kell a szakma részese-

désén az EU-s források kihasználásában. A közigazgatási változások miatt nagyon nehéz a helyzet a középszintű intézmények esetében, és áthatóbb figyelem fordul a falusi könyvtári ellátás felé.

Utána Virágos Márta a digitális szolgáltatásokkal kapcsolatban fontosnak tartotta a tulajdonjog kérdését, azaz a szerzői jogok érvényesítését. A 2007–2013-as könyvtári stratégia csalódást hozott, jelentősen csökkentek a pályázati támogatások. Ez igaz a digitalizálás lehetőségeire is, hisz az ODR-pályázat EODR-re változott, és ez a lehetőség az OSZK-t és a MaNDA-t érinti elsősorban.

Ambrus János hozzászólásában az együttműködés új módjainak szükségességéről szolt. Arról beszélt, hogy intézményfejlesztéshez a közigazgatási elittel való új kapcsolat kiépítése vezethet. Erősíteniünk kell a szakma jelenlétét, szélesebb médianyilvánosságra, médiaszemé-

lyiségekre van szükségünk. Az MKE és az IKSZ együttműködése intenzívebbé vált, s ez nagy jelentőséggel bír a szakmai érdekvédelem terén. Nyitottnak kell lennünk a társ értelmiségi szakmák felé, hiszen globális kérdésekről van szó, nem lehet elszigetelődni. A digitalizálás terén más típusú együttműködésre van szükség, ugyanis ötezer kötet digitalizálása a célkitűzés az év végéig.

Fodor Péter a felmerült gondolatok után a hatékony cselekvésre, a feladatok megoldására hívta fel a figyelmet. Kiemelte annak fontosságát, hogy kikkel, mikor, hol és hogyan tegyük meg a megfelelő lépéseket. Meg kell találnunk az új helyet és szerepet a helyi érdekérvényesítésben is. Az elnökség feladata lesz, hogy a továbblépés lehetőségeit átgondolja, és ennek értelmében cselekedjen.

Harmadik napirendi pontként az IKSZ felügyelőbizottsága (FB) beszámolóját Knorné Csányi Zsuzsa ismertette. A 2012. április 25-én tartott bizottsági ülésen áttekintették az IKSZ pénzügyi-gazdasági tevékenységét, az alapszabály szerinti működést és a közhasznú tevékenységet.

Az IKSZ az elmúlt évihez képest mintegy nyolcmillió forinttal több bevétellel gazdálkodott, és a 2011. évi maradvány (tartalék) meghaladta a 35 millió fo-

rintot. Ez azt jelenti, hogy a szervezet anyagi helyzete stabil. Az FB megállapította, hogy 2011-ben a működés és a pályázatok esetében az analitikus könyvelés rendben megtörtént. Az éves költségvetés bevételi-kiadási oldalának részletes egyeztetése után szűrőpróbaszerűen kiválasztott számlákat is ellenőriztek. Az ellenőrzött tételeknél az FB szabályszerűnek, rendezettnek találta a könyvelést és a pénzkezelés módját.

Tagjaink jellemzően befizetik a tagdíjakat, ugyanakkor az elmúlt évihez képest tizenháromra emelkedett a tagdíjat nem fizetők száma. Ez a tagdíjbevételekben mintegy 8%-os kiesést jelentett. Az FB javasolja, hogy az elnökség tekintse át a tagdíjfizetési kategóriákat, s tegyen javaslatot a következő közgyűlésnek a differenciáltabb kategóriák kialakítására. Talán ezzel meg lehet akadályozni a reménytelenül nehéz helyzetben levő könyvtárak lemorzsolódását.

A hagyományos rendezvények, mint az Internet Fiesta, a Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciája, az összefogás szervezése, valamint a Könyvtári Levelező/lap megjelentetése sikeresen működik évek óta.

A közgyűlés utolsó napirendi pontja az „A Könyvtárügyért” elismerés átadása volt. Fonyó Istvánné, a kuratórium elnöke mondta el a díjazottak laudációját, majd Fodor Péterrel együtt átadta a díjat az idei kitüntetetteknek. 2012-ben *Venyigéné Makrányi Margit*, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár (Miskolc) igazgatója és az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) részesült az elismerésben. ■

